

ouders van waarde

Informatie overtreding leerplichtwet

Uw kind, of u zelf, wordt vervolgd wegens overtreding van de Leerplichtwet. Wat kunt u doen?

De leerplichtwet wordt overtreden als er geen sprake is van dagelijks schoolbezoek. Iedere leerplichtige leerling in Nederland is verplicht om elke schooldag naar school te gaan. Spijbelen is dus strafbaar.

Dat is terecht als we te maken hebben met een echte spijbelaar. Een bezoekje aan de rechtbank en een fikse preek van een officier van justitie kan dan een goede stok achter de deur zijn om weer naar school te gaan. Misschien is dat net het zetje dat die leerling nodig heeft om 'bij de les te blijven'. Helaas houdt de wet er geen rekening mee dat schoolbezoek soms onmogelijk is. Voor sommige kinderen is er helaas geen plekje op een school in de buurt beschikbaar. Andere kinderen gaan wel naar school, maar worden daar diep ongelukkig van. Dit kan komen omdat er geen passend onderwijsaanbod voor hen is of omdat zij op school regelmatig worden gepest. Kinderen worden dan letterlijk 'ziek van school'.

Voor u als ouder is dat een groot probleem. U weet dat u verplicht bent om uw kind zoveel mogelijk te laten leren, zodat het zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen. Die verplichting staat in allerlei belangrijke internationale verdragen. Het recht om te leren staat bijvoorbeeld in het Verdrag van de Rechten van het Kind.

Als schoolbezoek nu niet mogelijk is of zelfs schade toebrengt aan het kind, dan ontstaat er voor u een dilemma. Ouders zijn immers op grond van ons Burgerlijk Wetboek (Artikel 247 in Boek 1 van dit wetboek) verplicht om te zorgen voor het welzijn van hun kind, maar volgens de Leerplichtwet moet het kind naar school. Uw kind naar school sturen terwijl het daar zeer ongelukkig van wordt draagt niet bij tot zijn of haar welzijn. Vooral aanhoudend pesten of lichamelijke geweld leiden tot depressiviteit en angst. Daardoor worden kinderen onzeker en krijgen een negatief zelfbeeld. Is daar sprake van dan kan het soms beter zijn voor uw kind om de Leerplichtwet te overtreden. Daarmee komt u immers als ouder die andere verplichting na om te zorgen voor het welzijn van uw kind, zoals ons Burgerlijk Wetboek dit voorschrijft.

U overtreedt dan dus de Leerplichtwet, want uw kind gaat niet meer geregeld naar school. U zult dan wel een beroep op overmacht moeten doen, wilt u voorkomen dat u strafbaar bent. Immers, in het Burgerlijk Wetboek staat dat u verantwoordelijk bent voor het welzijn van uw kind. Helaas is dan niet te vermijden dat u daarmee de Leerplichtwet overtreedt.

Mocht het voorkomen dat er geen enkele (andere) school is die uw kind wil toelaten, dan moet u als ouder worden vrijgesproken. U hebt immers alles gedaan wat de Leerplichtwet voorschrijft, maar er heeft zich helaas een praktisch probleem voorgedaan buiten uw schuld, waardoor het kind niet naar school kan.

Wat moet u doen als de school een melding wil doen van ongeoorloofd verzuim bij de leerplichtambtenaar?

De school zal, als er veel verzuim is van een leerling, dit moeten melden aan de leerplichtambtenaar (LPA). De school meldt niet alle verzuim. Als een kind ziek thuis is, is er wel verzuim, maar geen *ongeoorloofd* verzuim. De school meldt alleen het verzuim bij de LPA als dit *ongeoorloofd* verzuim is.

Als een kind naar school wil maar niet kan, is er nooit sprake van ongeoorloofd verzuim. Als de school dan toch ongeoorloofd verzuim meldt, overtreedt de school de Leerplichtwet. In de Leerplichtwet staat namelijk dat de schoolleider de LPA bij de uitvoering van de wet geen *onjuiste of onvolledige inlichtingen* mag verstrekken. In de wet staat dat het hoofd van de school dan strafbaar is en vervolgd kan worden. Dit gebeurt echter zelden.

Deelt de school u mee dat zij ongeoorloofd verzuim gaat melden bij de LPA, eis dan dat de school motiveert waarom het verzuim ongeoorloofd is. Als u daarover met de school verschil van mening hebt, kunt u zich wenden tot de vertrouwenspersoon van de school of tot de klachtencommissie van de school. Het kan immers bijvoorbeeld zo zijn dat uw kind niet naar school gaat, omdat de school uw kind niet op de juiste wijze wil of kan begeleiden. Dan moet de school in overleg met u andere oplossingen zoeken in plaats van een melding doen bij de LPA.

Wat kunt u nog doen als de school ongeoorloofd verzuim heeft gemeld bij de leerplichtambtenaar?

Heeft de school ongeoorloofd verzuim gemeld, dan krijgt u van de LPA een uitnodiging voor een gesprek. Ga altijd naar het gesprek met de LPA, zodat deze zo goed mogelijk wordt geïnformeerd. Geeft u geen gehoor aan de uitnodiging, dan zal de LPA een proces-verbaal moeten opmaken!

Voordat u het gesprek aangaat moet u paar dingen doen:

1. U moet op de school van uw kind een kopie opvragen van het volledige leerlingdossier. Dit is meestal niet alleen het papieren dossier, maar ook het digitale dossier. U heeft daar als ouder recht op.
2. Schrijf uw verhaal op, maar houdt het kort, bondig en netjes, zodat het voor de LPA duidelijk is wat er volgens u is gebeurd en wat het probleem is. Tot slot vraagt u de LPA uw verhaal toe te voegen aan het proces-verbaal, als hij of zij dat wil gaan opmaken.

In het gesprek met de LPA kunt u uitleggen wat er aan de hand is en waarom u vindt dat er geen sprake is van overtreding van de Leerplichtwet. U kunt laten zien in het dossier van de school wat de school heeft gedaan en heeft nagelaten en waarom daar volgens u uit blijkt dat het niet verantwoord is uw kind nog langer naar school te laten gaan.

Vindt u bij de LPA begrip dan zal de LPA geen proces-verbaal opmaken en samen met u gaan zoeken naar een oplossing. De LPA heeft veel contacten in het onderwijsveld die daarbij kunnen helpen. Vindt de LPA daarentegen dat hij of zij zich aan de wet moet houden en stelt hij enkel vast dat uw kind niet naar school gaat, dan zal de LPA proces-verbaal opmaken. Dat proces-verbaal gaat naar de officier van justitie. De officier zal in de meeste gevallen besluiten om te gaan vervolgen en dat kan leiden tot een rechtszitting.

Wat kunt u doen als u een dagvaarding heeft ontvangen van de officier van justitie wegens overtreding van de Leerplichtwet?

U kunt de officier van justitie bellen of schrijven met het verzoek om eerst een gesprek te hebben. U kunt daarmee bereiken dat de zaak nog wordt geseponeerd (dus niet doorgaat). Dat gesprek

heeft haast als de datum voor de zitting al is bepaald. De officier zal dan immers de dagvaarding nog op tijd moeten kunnen intrekken.

In het gesprek met de officier doet u hetzelfde dat u bij de LPA heeft gedaan. U legt uit waarom u het niet eens bent met de vervolging.

Als de officier toch beslist om de zaak te laten voorkomen, kunt u het beste een advocaat inschakelen. U moet dan zeker geen genoegen nemen met de weigering van een rechtsbijstandverzekering of weigering van de Raad van Rechtsbijstand. *U hebt recht op bijstand!*

Tot slot

Helaas doen veel scholen naast een melding bij een leerplichtambtenaar ook een melding bij het Algemene Meldpunt Kindermishandeling (AMK), omdat zij vinden dat een ouder een kind tekort doet als het kind niet naar school gaat. Daardoor worden er veel processen in gang gezet. In dat geval moet u meteen rechtshulp zoeken.

Voor u als ouder is het meestal een uitermate emotionele aangelegenheid. U bent een zorgzame ouder, maar het onbedoelde effect is dat u in de beklagdenbank staat, wellicht zelf letterlijk. Echter, laat u niet meeslepen door uw verontwaardiging, want daarvan ondervindt u en uw kind hinder van. Probeer stap voor stap alles te doen wat u hiervoor beschreven is.

Samenvattend:

- Vanwege het welzijn van uw kind (Burgerlijk wetboek) besluit u uw kind thuis te houden. Doe dit pas nadat de school niet in staat is gebleken de situatie te verbeteren en nadat u er op school over gepraat hebt.
- De school meldt relatief schoolverzuim bij de LPA.
- De LPA roept u op voor een gesprek.
- U eist het volledige schooldossier van uw kind op en bereidt het gesprek goed voor.
- De LPA gaat samen met u een oplossing zoeken of is het niet met u eens en stelt een proces verbaal op.
- Zodra u de dagvaarding hebt ontvangen, maakt u direct een afspraak met de officier van justitie voor een gesprek.
- U brengt dezelfde argumenten naar voren als bij het gesprek met de LPA. De officier van Justitie seponereert de zaak, of laat het tot een rechtszitting komen.
- U zorgt voor juridische bijstand. Daar hebt u recht op.

ouders van waarde, januari 2014

ouders van waarde is de landelijke organisatie van en voor ouders, ouder- en medezeggenschapsraden in het christelijk, katholiek en oecumenisch onderwijs. Kijk voor meer informatie op www.ouders.net.

ouders van waarde | Postbus 125 | 3970 AC Driebergen | 0343 513434 | www.ouders.net

